

STQARRIJA GĦALL-ISTAMPA Nru 200/22

il-Lussemburgu, 15 ta' Diċembru 2022

Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja fil-Kawża C-311/21 | TimePartner Personalmanagement

Ftehim kollettiv li jbaxxi r-remunerazzjoni tal-ħaddiema temporanji meta mqabbla ma' ħaddiema rreklutati direttament għandu jipprevedi benefiċċji kumpensatorji

Tali ftehim kollettiv għandu jkun suġġett għal sħarriġ ġudizzjarju effettiv

Bejn Jannar u April 2017, TimePartner Personalmanagement GmbH, aġenzija tax-xogħol temporanju, impjegat lil CM bħala ħaddiema temporanja fuq il-bażi ta' kuntratt għal żmien determinat. Għat-tul tal-kuntratt tagħha, CM tqiegħdet responsabbli għall-ordnijiet ma' kumpanija utenti fis-settur tal-bejgħ bl-imnut.

Għal dan ix-xogħol, hija rċeviet salarju gross fis-siegħa ta' EUR 9.23, skont il-ftehim kollettiv applikabbli għall-ħaddiema temporanji, konkluz bejn żewġ sindakati li magħhom kienu affiljati TimePartner Personalmanagement u CM rispettivament.

Dan il-ftehim kollettiv idderoga mill-prinċipju ta' ugwaljanza fit-trattament irrikonoxxut fil-liġi Ġermaniża¹, billi jipprevedi, għal ħaddiema temporanji, remunerazzjoni iktar baxxa minn dik mogħtija lill-ħaddiema tal-impriza utenti taħt it-termini ta' ftehim kollettiv għall-ħaddiema fis-settur tal-bejgħ bl-imnut fil-Land tal-Bayern (il-Ġermanja), jiġifieri salarju gross fis-siegħa ta' EUR 13.64.

CM adixxiet lill-Arbeitsgericht Würzburg (il-Qorti Industrijali ta' Wurtzburg, il-Ġermanja) b'rikors intiż li jikseb remunerazzjoni addizzjonali ta' EUR 1 296.72, ekwivalenti għad-differenza fis-salarju bejn ħaddiema temporanji u ħaddiema komparabbli rreklutati direttament mill-kumpanija utenti. Hija invokat, f'dan ir-rigward, ksur tal-prinċipju ta' ugwaljanza fit-trattament tal-ħaddiema temporanji stabbilit fl-Artikolu 5 tad-Direttiva 2008/104². Wara ċ-ċaħda ta' dan ir-rikors fl-ewwel istanza u fl-appell, CM ressqet rikors għal Reviżjoni quddiem il-Bundesarbeitsgericht (il-Qorti Federali tax-Xogħol, il-Ġermanja), li għamlet ħames domandi preliminari lill-Qorti tal-Ġustizzja dwar l-interpretazzjoni ta' din id-dispożizzjoni.

Il-Qorti tal-Ġustizzja tiddefinixxi l-kundizzjonijiet li għandhom jiġu ssodisfatti permezz ta' ftehim kollettiv konkluz mill-imsieħba soċjali sabiex tkun tista' tidderoga mill-prinċipju ta' ugwaljanza fit-trattament tal-ħaddiema temporanji taħt l-Artikolu 5(3) tad-Direttiva 2008/104.³ Hija, b'mod partikolari, tispeċifika l-kamp ta' applikazzjoni tal-kunċett ta' "protezzjoni ġenerali tal-ħaddiema temporanji" li l-ftehimiet kollettivi għandhom jiggarrantixxu taħt din id-

¹ Għall-perjodu bejn ix-xahar ta' Jannar u x-xahar ta' Marzu 2017, fl-ewwel sentenza tal-Artikolu 10(4) tal-AÜG fil-verżjoni tagħha applikabbli sal-31 ta' Marzu 2017 u, fir-rigward tax-xahar ta' April 2017, fl-Artikolu 8(1) tal-Arbeitnehmerüberlassungsgesetz fil-verżjoni tagħha applikabbli mill-1 ta' April 2017.

² Direttiva 2008/104/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Novembru 2008 dwar xogħol temporanju permezz ta' aġenzija (ĠU 2008, L 327, p. 9).

³ Il-paragrafu 3 jagħti lill-Istati Membri l-għażla li jippermettu lis-sħab soċjali jzommu jew jikkonkludu ftehimiet kollettivi li jawtorizzaw inugwaljanza fit-trattament fir-rigward tal-kundizzjonijiet bażiċi tax-xogħol u tal-impjeg tal-ħaddiema temporanji, sakemm il-protezzjoni ġenerali tal-ħaddiema temporanji tkun iggarantita.

dispożizzjoni u ttipprovdi l-kriterji biex jiġi evalwat jekk din il-protezzjoni ġenerali tkunx fil-fatt ġiet iggarantita. Il-Qorti tal-Ġustizzja tikkonkludi wkoll li tali ftehimiet kollettivi għandhom ikunu suġġetti għal sħarriġ ġudizzjarju effettiv.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja

Wara li fakkret l-għan doppju tad-Direttiva 2008/104 li tiżgura l-protezzjoni tal-ħaddiema temporanji u r-rispett tad-diversità tas-swieq tax-xogħol, il-Qorti tal-Ġustizzja tippreċiża li l-Artikolu 5(3) ta' din id-direttiva ma jeżiġix, bir-riferiment tiegħu għall-kunċett ta' "protezzjoni ġenerali tal-ħaddiema temporanji", biex jitqies livell ta' protezzjoni speċifiku għall-ħaddiema temporanji li jeċċedi dak stabbilit, għall-ħaddiema b'mod ġenerali, mid-dritt nazzjonali u mid-dritt tal-Unjoni Ewropea dwar il-kundizzjonijiet bażiċi tax-xogħol u tal-impjieg.

Madankollu, **meta l-imsieħba soċjali jawtorizzaw, permezz ta' ftehim kollettiv, differenzi fit-trattament fil-qasam tal-kundizzjonijiet essenzjali tax-xogħol u tal-impjieg għad-detriment tal-ħaddiema temporanji, dan il-ftehim kollettiv għandu, sabiex jiggwarantixxi l-protezzjoni ġenerali tal-ħaddiema temporanji kkonċernati, jaġhti lil dawn tal-aħħar vantaġġi fil-qasam tal-kundizzjonijiet essenzjali tax-xogħol u tal-impjieg ⁴ li jkunu ta' natura li jikkompensaw id-differenza fit-trattament li huma jsofru.**

Fil-fatt, il-protezzjoni ġenerali tal-ħaddiema temporanji neċessarjament titnaqqas jekk tali ftehim ikun limitat, fir-rigward ta' dawn il-ħaddiema, għal tnaqqis ta' waħda jew iktar mill-imsemmija kundizzjonijiet essenzjali.

Barra minn hekk, id-dispożizzjoni derogatorja prevista fl-Artikolu 5(3) tad-Direttiva 2008/104 tirrikjedi l-verifika tal-konformità mal-obbligu li tiġi ggarantita l-protezzjoni ġenerali tal-ħaddiema temporanji b'mod konkret, billi jitqabblu, għal impjieg partikolari, ix-xogħol essenzjali u kundizzjonijiet ta' impjieg applikabbli għal ħaddiema rreklutati direttament mill-kumpanija utenti ma' daww applikabbli għal ħaddiema temporanji, sabiex ikun jista' jiġi **ddeterminat jekk il-vantaġġi kumpensatorji mogħtija fir-rigward tal-imsemmija kundizzjonijiet essenzjali jippermettux li jiġu kkompensati l-effetti tad-differenza fit-trattament subit.**

Dan l-obbligu li tiġi ggarantita l-protezzjoni ġenerali tal-ħaddiema temporanji ma jeżiġix li l-ħaddiem temporanju kkonċernat ikun marbut mal-aġenzija tax-xogħol temporanju b'kuntratt ta' impjieg għal żmien indeterminat, peress li l-Artikolu 5(3) tad-Direttiva 2008/104 jippermetti li jidderoga mill-prinċipju ta' ugwaljanza fit-trattament fir-rigward ta' kwalunkwe ħaddiem temporanju, mingħajr differenzjazzjoni skont in-natura determinata jew indeterminata tat-tul tal-kuntratt tax-xogħol tagħhom ma' aġenzija ta' xogħol temporanju.

Barra minn dan, l-imsemmi obbligu ma jeżiġix li l-Istati Membri jipprevedu, b'mod iddettaljat, il-kundizzjonijiet u l-kriterji li l-ftehimiet kollettivi għandhom jikkonformaw magħhom.

Madankollu, għalkemm igawdu minn margni wiesa' ta' evalwazzjoni fil-kuntest tal-innegożjar u l-konkluzjoni ta' ftehimiet kollettivi, l-imsieħba soċjali għandhom jaġixxu b'konformità mad-dritt tal-Unjoni b'mod ġenerali u d-Direttiva 2008/104 b'mod partikolari.

B'hekk, għalkemm id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2008/104 ma jimponux fuq l-Istati Membri l-adozzjoni ta' leġiżlazzjoni partikolari intiża li tiggarantixxi l-protezzjoni ġenerali tal-ħaddiema temporanji, fis-sens tal-Artikolu 5(3) ta' din id-direttiva, xorta jibqa' l-fatt li **l-Istati Membri, inklużi l-qrati tagħhom, għandhom jiżguraw li l-ftehimiet kollettivi li jawtorizzaw differenzi fit-trattament fil-qasam tal-kundizzjonijiet essenzjali ta' xogħol u ta' impjieg jiżguraw, b'mod partikolari, il-protezzjoni ġenerali tal-ħaddiema temporanji.**

Għalhekk, dawn il-ftehimiet kollettivi għandhom ikunu suġġetti għal sħarriġ ġudizzjarju effettiv sabiex tiġi vverifikata l-osservanza mill-imsieħba soċjali tal-obbligu tagħhom li jiggwarantixxu din il-protezzjoni.

⁴ Il-kundizzjonijiet essenzjali tax-xogħol u tal-impjieg iddefiniti fl-Artikolu 3(1)(f) tad-Direttiva 2008/104, jiġifieri ma' daww relatati mat-tul tal-ħin tax-xogħol, mas-sahra, mal-breaks, mal-perijodi ta' mistrieħ, max-xogħol bil-lejl, mal-vaganzi u mal-btajjel pubbliċi; kif ukoll mar-remunerazzjoni.

NOTA: Ir-rinviju għal deċiżjoni preliminari jippermetti, lill-qorti tal-Istati Membri fil-kuntest ta' kawża mressqa quddiemhom, li jitolbu lill-Qorti tal-Ġustizzja interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni jew li tiddeċiedi dwar il-validità ta' att tal-Unjoni. Il-Qorti tal-Ġustizzja ma taqtax il-kawża nazzjonali. Hija l-qorti nazzjonali li għandha ssib soluzzjoni għall-kawża skont id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja. Din id-deċiżjoni torbot, bl-istess mod, lill-qorti nazzjonali l-oħra li quddiemhom titressaq problema simili.

Dokument mhux uffiċjali għall-użu tal-mezzi tal-komunikazzjoni li ma jorbotx lill-Qorti tal-Ġustizzja.

It-[test sħiħ](#) tas-sentenza jinsab fis-sit CURIA mill-jum li fih tingħata s-sentenza

Kuntatt għall-istampa: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355

Ritratti tal-għoti tas-sentenza huma disponibbli fuq "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

Ibqgħu konnessi!

